

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

Допускається до захисту

Завідувач кафедри _____ Н. Рогова

«___» грудня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Використання концепцій сталого розвитку в організації діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону (на прикладі)»

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

освітня програма Готельно-ресторанна справа

ступеня магістр

Виконавець роботи

Дивинець Микита Ігорович

підпис, дата

Науковий керівник

к.т.н., доцент Володько Ольга Василівна

підпис, дата

Рецензент

директор готелю «Алмаз» м. Полтава

Однойко Наталія Олександрівна

Полтава 2025

Звіт подібності

Метадані

Назва організації

Poltava University of Economics and Trade

Заголовок

Кваліфікаційна робота.Група ГРСм-21_Дивинець М.І

Автор

Дивинець ГРС-Науковий керівник / Експерт

Підрозділ

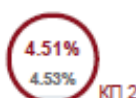
Poltava University of Economics and Trade

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

КП 2

КЦ

Цитати, виділені в тексті лапками, були виключені з поточного значення Коефіцієнта Подібності.

40

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

8839

Кількість слів

75286

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		2
Інтервали		0
Мікропробіли		31
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		7

Джерела

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Копір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Копір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
1	Тези_Дивинець М.І. ГРСм-21 10/31/2025 Poltava University of Economics and Trade (Poltava University of Economics and Trade)	138 1.56 %
2	Тези_Дивинець М.І. ГРСм-21 10/31/2025 Poltava University of Economics and Trade (Poltava University of Economics and Trade)	89 1.01 %

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**Навчально-науковий інститут денної освіти****Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи****Затверджую**Завідувач кафедри _____ Н. Рогова«13 » жовтня 2025 р.**ЗАВДАННЯ ТА КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на тему: «Використання концепцій сталого розвитку в організації діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону (на прикладі)»

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа*освітня програма* Готельно-ресторанна справа*ступеня* магістр*Прізвище, ім'я, по-батькові* Дивинець Микита Ігорович

Затверджена наказом ректора №81-Н від 23 квітня 2025 року

Вихідні дані: Обґрунтувати теоретичні аспекти впровадження концепцій сталого розвитку в індустрії гостинності. Визначити сутність і принципи сталого розвитку в туризмі та готельному бізнесі. Надати характеристику бюджетних засобів розміщення: їх класифікацію, особливості функціонування. Проаналізувати міжнародний досвід упровадження екологічних та соціально

відповідальних практик у бюджетних готелях, хостелах, кемпінгах. Провести аналіз діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону: сучасний стан, проблеми функціонування, можливості розвитку з урахуванням концепції сталого розвитку. Надати загальну характеристику діючого хостелу у місті Харків. Проаналізувати зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства, організаційну структуру та основні бізнес-процеси. Розглянути перспективи впровадження концепцій сталого розвитку в організацію діяльності бюджетного закладу. Розробити рекомендації щодо удосконалення діяльності з позицій сталого розвитку та обґрунтувати ефективність упровадження рекомендованих заходів.

Календарний графік виконання кваліфікаційної роботи

Зміст роботи	Термін виконання	Термін фактичного виконання
Вступ. Розділ 1	13.10 – 30.10.2025	30.10.2025
Розділ 2	31.10 – 04.12.2025	04.12.2025
Розділ 3. Висновки	05.12 – 21.12.2025	21.12.2025

Дата видачі завдання 13.10. 2025 р.

Здобувач вищої освіти _____ М.І. Дивинець

Науковий керівник _____ к.т.н., доцент О.В. Володько

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота оцінена на _____

Протокол засідання ЕК № _____ від «__» _____ 2025 р.

Секретар ЕК _____

підпис

ім'я та прізвище

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти ступеня магістр
спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

Дивинець Микити Ігоровича

на тему: *«Використання концепцій сталого розвитку в організації діяльності
бюджетних засобів розміщення Харківського регіону (на прикладі)»*

Актуальність теми. Світова індустрія гостинності переживає трансформацію, де сталість із конкурентної переваги перетворюється на обов'язковий стандарт. Європейський Зелений курс (European Green Deal) та відповідні директивні документи вимагають від країн-партнерів, включно з Україною, інтеграції принципів циркулярної економіки, декарбонізації та соціальної відповідальності у всі сфери, включно з туризмом. Дослідження здобувача Дивинець М.І. щодо використання концепцій сталого розвитку в організації діяльності бюджетних засобів розміщення відповідає цьому тренду, пропонуючи механізми адаптації для конкретного сегмента.

На сьогодні численні наукові роботи в Україні щодо сталого розвитку зосереджені переважно на великих готельних мережах або загальнотеоретичних аспектах. Вкрай недостатньо уваги приділяється специфіці бюджетного сегменту, особливо в контексті посткризового відновлення депресивних регіонів.

Дана робота спрямована на заповнення цієї ніші, трансформуючи глобальні принципи сталого розвитку в практичні, адаптовані до реалій невеликого хостелу рекомендації. Тому, тема дослідження є актуальною і перспективною.

Загальна характеристика роботи. До виконання кваліфікаційної роботи здобувач приступив вчасно. Структурно-логічні розділи кваліфікаційної роботи виконувалися у встановлені терміни, відповідають вимогам методичних рекомендацій до кваліфікаційних робіт.

Результати дослідження мають *практичну цінність* для власників і менеджерів бюджетних засобів розміщення Харківщини, надаючи їм

структурований інструментарій для підвищення стійкості бізнесу; *прикладну цінність* для органів місцевого самоврядування та громадських організацій, які займаються розвитку туризму та відновлення регіону, демонструючи роль малого готельного бізнесу в цих процесах; *наукову цінність* через розширення теоретичних уявлень про механізми імплементації сталого розвитку в специфічних умовах та апробовані шляхом участі у XI Міжнародній молодіжній науково-практичній інтернет-конференції «Наука і молодь в XXI сторіччі».

Загальна оцінка роботи: кваліфікаційна робота виконана відповідно до завдання у повному обсязі, відповідає вимогам щодо кваліфікаційних робіт магістрів освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» та може бути допущена до захисту. При відповідному захисті здобувач вищої освіти *Дивинець Микита Ігорович* заслуговує присвоєння кваліфікації *магістра з «Готельно-ресторанної справи»*.

Науковий керівник

Володько Ольга Василівна, доцент кафедри
готельно-ресторанної та курортної справи, к.т.н.

«__» _____ 2025 р.

РЕФЕРАТ

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування та розробка рекомендацій щодо впровадження концепції сталого розвитку в організацію діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону на прикладі хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv» для підвищення їх ефективності, конкурентоспроможності та стійкості в умовах післявоєнного відновлення.

У роботі наведено теоретичні аспекти впровадження концепцій сталого розвитку в індустрії гостинності. Визначено сутність і принципи сталого розвитку в туризмі та готельному бізнесі. Наведено характеристику бюджетних засобів розміщення: їх класифікацію, особливості функціонування. Проаналізовано міжнародний досвід упровадження екологічних та соціально відповідальних практик у бюджетних готелях, хостелах, кемпінгах. Проведено аналіз діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону: сучасний стан, проблеми функціонування, можливості розвитку з урахуванням концепції сталого розвитку. Наведено загальну характеристику хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv» у місті Харків. Проаналізовано зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства, організаційна структуру та основні бізнес-процеси. Розглянуто перспективи впровадження концепцій сталого розвитку в організацію діяльності закладу. Розроблено рекомендації щодо удосконалення діяльності з позицій сталого розвитку та обґрунтовано ефективність упровадження рекомендованих заходів.

Кваліфікаційна робота містить 84 сторінки основного тексту; 21 таблицю, 6 рисунків, 2 додатки. При написанні роботи було використано 57 інформаційних джерел.

Ключові слова: бюджетний засіб розміщення, хостел, готельна послуга, сталий розвиток, конкурентоспроможність, цільова аудиторія, номерний фонд, засіб розміщення, зовнішнє середовище хостелу, внутрішнє середовище хостелу

ABSTRACT

The purpose of the qualification work is to justify and develop recommendations for the implementation of the sustainable development concept in the organization of budget accommodation facilities in the Kharkiv region, using the example of the «Dream mini Hostel Kharkiv», to enhance their efficiency, competitiveness, and resilience in the context of post-war recovery.

The paper outlines the theoretical aspects of implementing sustainable development concepts in the hospitality industry. It defines the essence and principles of sustainable development in tourism and the hotel business. A characterization of budget accommodation facilities is provided: their classification and operational specifics. International experience in implementing environmental and socially responsible practices in budget hotels, hostels, and campsites is analyzed. An analysis of the activities of budget accommodation facilities in the Kharkiv region is conducted: current state, operational challenges, and development opportunities considering the sustainable development concept. A general overview of the «Dream mini Hostel Kharkiv» in the city of Kharkiv is provided. The external and internal environment of the enterprise, its organizational structure, and core business processes are analyzed. The prospects for implementing sustainable development concepts into the hostel's operations are considered. Recommendations for improving the hostel's activities from a sustainable development perspective are developed, and the effectiveness of implementing the proposed measures is justified.

The qualification work contains 84 pages of the main text; 321 tables, 6 figures, 2 appendices. When writing the work, 57 information sources were used.

Keywords: budget accommodation, hostel, hospitality service, sustainable development, competitiveness, target market, room inventory, accommodation facility, hostel's external environment, hostel's internal environment

ЗМІСТ

ВСТУП.....	10
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	13
1.1 Сутність і принципи сталого розвитку в туризмі та готельному бізнесі	13
1.2 Характеристика бюджетних засобів розміщення: класифікація, особливості функціонування.	21
1.3 Міжнародний досвід упровадження екологічних та соціально відповідальних практик у бюджетних готелях, хостелах, кемпінгах	30
Висновки до розділу 1.....	36
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ.....	38
2.1 Сучасний стан і проблеми функціонування бюджетних засобів розміщення Харківського регіону.....	38
2.2 SWOT-аналіз можливостей розвитку бюджетних готельних підприємств з урахуванням концепції сталого розвитку.....	41
2.3 Характеристика хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».....	43
2.3.1 Аналіз зовнішнього середовища хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv»	43
2.3.2 Аналіз внутрішнього середовища, організаційної структури та основних бізнес-процесів на підприємстві.....	48
2.2.3 Оцінка рівня впровадження елементів сталого розвитку в хостелі «Dream mini Hostel Kharkiv».....	57
Висновки до розділу 2.....	58
РОЗДІЛ 3 ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОРГАНІЗАЦІЮ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ.....	59
3.1 Загальні рекомендації щодо удосконалення діяльності з позицій сталого розвитку.....	59
3.2 Розробка екологічних практик для підвищення стійкості хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».....	62
3.3 Обґрунтування ефективності впровадження рекомендованих заходів.....	73
Висновки до розділу 3.....	81
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	91

ВСТУП

Сучасна туристична індустрія перебуває на шляху трансформації, спрямованої на досягнення цілей сталого розвитку. Якщо традиційно концепція сталого туризму асоціювалася з преміальними сегментами ринку, то сьогодні вона набуває критичної актуальності для бюджетних засобів розміщення, таких як хостели, кемпінги, турбази та житло, орендоване у місцевих мешканців [1].

Інтеграція принципів сталого розвитку в їхню діяльність не лише відповідає глобальним трендам, але й відкриває нові можливості для підвищення ефективності, формування унікального конкурентного позиціонування та забезпечення довгострокового успіху, що набувають особливої ваги у сучасних умовах відновлення України після масштабних руйнувань, спричинених російською військовою агресією.

Зокрема, Харківська область, будучи однією з найбільш постраждалих від військових дій, стоїть перед складним завданням комплексного відбудови. Туризм, зокрема внутрішній та міжнародний (волонтерський, діловий, пам'ятковий), визнається одним із драйверів економічного оживлення. Саме хостели, гестхауси, міні-готелі формують критичну інфраструктуру для цього процесу, забезпечуючи доступне проживання для відновлювачів, волонтерів, дослідників та інших туристів. Їх ефективність і стійкість безпосередньо впливають на темпи відновлення регіону.

Отже, поєднання глобальних трендів, національних пріоритетів відновлення та специфіки локального ринку, що формує унікальну потребу в науково-практичних рішеннях; урахування принципів сталого розвитку в діяльності бюджетних засобів розміщення Харківщини є важливою передумовою їх відновлення та стратегічного розвитку, що і зумовлює актуальність дослідження обраної проблематики та потребу обґрунтувати ефективні механізми впровадження сталих практик на прикладі хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування та розробка рекомендацій щодо впровадження концепції сталого розвитку в організацію діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону на прикладі хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv» для підвищення їх ефективності, конкурентоспроможності та стійкості в умовах післявоєнного відновлення.

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити ряд взаємопов'язаних завдань:

- Проаналізувати сутність та принципи концепції сталого розвитку, застосування її ролі та значення для сучасної індустрії гостинності.
- Дослідити теоретичні підходи та класифікаційні ознаки бюджетних засобів розміщення, їх специфіку функціонування в умовах розміщення сучасного туристичного ринку.
- Вивчити міжнародний досвід упровадження екологічних та соціально відповідальних практик у бюджетних готелях, хостелах і кемпінгах, можливості застосування його адаптації для України та Харківського регіону.
- Оцінити сучасний стан і тенденції розвитку бюджетних засобів Харківського регіону, з урахуванням впливу воєнних дій та розміщення змін попиту.
- Провести SWOT-аналізи розвитку можливостей розміщення бюджетних засобів Харківщини з позицій сталого розвитку.
- Надати характеристику хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv», проаналізувати його ресурсну базу, послуги, організаційну структуру та бізнес-процеси.
- Дослідити зовнішнє та внутрішнє середовище хостелу (PEST-аналіз, аналіз конкурентного оточення, оцінка ефективності операційної діяльності).
- Оцінити рівень упровадження елементів сталого розвитку у діяльності хостелу, виявити наявні проблеми та резерви підвищення його стійкості.
- Розробити комплекс заходів щодо впровадження принципів сталого розвитку в діяльності хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv» в контексті післявоєнного відновлення.

– Обґрунтувати ефективність запропонованих заходів.

Об’єктом дослідження є: процес організації діяльності бюджетних засобів розміщення в умовах застосування концепції сталого розвитку.

Предметом дослідження є: теоретичні, методичні та практичні підходи до впровадження принципів сталого розвитку в операційну діяльність розміщення бюджетних засобів, а також інструменти й механізми підвищення стійкості на прикладі хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».

У роботі застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: аналіз і синтез, порівняння та узагальнення, контент-аналіз, SWOT- та PEST-аналіз, методи економічних розрахунків, бенчмаркінг.

Наукова новизна роботи полягає в адаптації сучасних міжнародних практик сталого розвитку до умов функціонування бюджетних засобів розміщення Харківського регіону та в розробці моделі впровадження сталих практик для хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».

Практичне значення роботи в можливості застосування запропонованих рекомендацій у діяльності бюджетних готельних підприємств регіону, що забезпечує підвищення рівня їх екологічності, енергоефективності, конкурентоспроможності та соціальної відповідальності. Окрім того, пропозиції, що містяться в роботі, можуть бути використані при підготовці фахівців готельної галузі.

Апробація результатів наукового дослідження. Результати кваліфікаційної роботи апробовані шляхом участі у XI Міжнародній молодіжній науково-практичній інтернет-конференції «Наука і молодь в XXI сторіччі». Опубліковано тези: *Дивинець М.І.* Впровадження концепції сталого розвитку в діяльність бюджетних засобів розміщення. – м. Полтава (10 листопада 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. Сертифікат № 088 / 10112025 (додатки А, Б).

ВИСНОВКИ

Магістерська кваліфікаційна робота присвячена дослідженню можливостей застосування концепцій сталого розвитку у діяльності бюджетних засобів розміщення Харківського регіону на прикладі хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv».

У процесі дослідження були розглянуті теоретичні аспекти впровадження концепцій сталого розвитку в індустрію гостинності. Визначено сутність і принципи сталого розвитку в туризмі та готельному бізнесі. Наведено порівняльну характеристику бюджетних засобів розміщення, розглянуто їх класифікацію, особливості функціонування. Визначено, що їх перспектива ґрунтується на виконанні трьох ключових функцій: соціальної – як доступної тимчасової житлової інфраструктури для внутрішньо переміщених осіб, волонтерів та робітників відбудови; економічної – як драйвера мобільності робочої сили та точки росту місцевого малого бізнесу; та інноваційної – як ідеального полігону для впровадження енергоефективних технологій, циклічної економіки та моделей соціального підприємництва.

Проаналізовано міжнародний досвід упровадження екологічних та соціально відповідальних практик у бюджетних готелях, хостелах, кемпінгах, а саме міжнародні стандарти сталого розвитку та їх застосування в провідних малобюджетних засобах розміщення Європи, які активно впроваджують системи енергозбереження, зменшення споживання води, роздільний збір та переробку відходів, програми залучення громад та інші заходи. Для українських підприємств гостинності адаптація таких практик може стати чинником підвищення конкурентоспроможності, зниження експлуатаційних витрат, формування позитивного іміджу та інтеграції в глобальний ринок сталого туризму.

Досліджено сучасний стан, проблеми функціонування бюджетних засобів розміщення Харківського регіону, можливості їх розвитку з урахуванням концепції сталого розвитку.

Проведено PESTEL-аналіз зовнішнього середовища та ринкових можливостей хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv». Визначено, що основними конкурентами досліджуваного засобу розміщення є хостели: «Мажор», «Pillgrim», «Perron», «Central Hostel», «Capsule Hotel & Hostel», «Sputnik Hostel».

Проаналізовано внутрішнє середовище підприємства: матеріально-технічні ресурси, організаційно-управлінські та кадрові аспекти; перелік послуг, які надаються на всіх етапах обслуговування гостей. В цілому, матеріально-технічна база хостелу відповідає формату бюджетного розміщення, але потребує системної модернізації, впровадження енергоощадних технологій, оновлення меблів, елементів інтер'єру для підвищення привабливості хостелу та інших екологічно орієнтованих послуг особливо в контексті позиціонування його як закладу, що підтримує принципи сталого розвитку.

Визначено, що внутрішнє середовище «Dream mini Hostel Kharkiv» має ряд переваг у розрізі сталого розвитку, а саме: компактний формат і невелика площа, що дозволяє ефективно використовувати ресурси (енергію, воду); спільні простори зменшують потребу в дублюванні обладнання та меблів; можливість неформальної комунікації з гостями створює сприятливі умови для просування ідей для екологічного туризму.

Водночас спостерігаються й проблемні аспекти: обмежені фінансові можливості для інвестицій у модернізацію; опис формалізованої політики сталого розвитку (екологічної, соціальної); недостатня стандартизація процедур у сфері управління якістю послуг та умов праці персоналу.

За результатами досліджень здійснено комплексне обґрунтування екологічних практик та запропоновано ряд заходів економічного, екологічного та соціального характеру для забезпечення сталого розвитку хостелу «Dream mini Hostel Kharkiv». Серед них – впровадження екологічної програми переробки органічних відходів у хостелі; стимулювання гостьових еко-ініціатив за рахунок «Програми віртуальної нагороди», оголошення «Еко-гість місяця» ; тематики освітніх екологічних лекцій маркетингові просування через створення екотематичного контенту у соціальних мережах; партнерство з блогерами та екоактивістами та інші заходи.

Серед заходів з середньостроковою окупністю рекомендовано впровадження геліосистеми на базі 5 вакуумних сонячних колекторів, що є економічно обґрунтованою інвестицією з терміном окупності до 5 років. Окрім прямої економії, проект несе значні репутаційні та маркетингові переваги, підвищує енергонезалежність бізнесу та його відповідність глобальним трендам сталого розвитку. Інвестиція є особливо актуальною в умовах зростання цін на традиційні енергоносії.

Проведено оцінку ефективності розроблених рекомендації, доводить, що системне поєднання екологічних, економічних та соціальних заходів забезпечує комплексний ефект – зменшення витрат, підвищення якості сервісу, зміцнення іміджу та формування стійкої бізнес-моделі підприємства.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Making Tourism More Sustainable: A Guide for Policy Makers [Електронний ресурс] / UNEP, WTO. – Н.-Йорк, 2005. – 210 с. – Режим доступу: <https://www.unep.org/resources/report/making-tourism-more-sustainable-guide-policy-makers> (дата звернення: 30.11.2025).
2. ЮНВТО. Sustainable Tourism [Електронний ресурс] // United Nations. – Режим доступу: <https://sdgs.un.org/topics/sustainable-tourism> (дата звернення: 30.11.2025).
3. Колісник О. Гостинність і сталий розвиток: синергія для успішного туристичного сектора // ResearchGate. – 2023. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/372861602_GOSTINNIST_I_STALIJ_ROZVITOK_SINERGIA_DLA_USPISNOGO_TURISTICNOGO_SEKTORU
4. GSTC Criteria [Електронний ресурс] // Global Sustainable Tourism Council. – Режим доступу: <https://www.gstcouncil.org> (дата звернення: 30.11.2025).
5. Туризм і сталий розвиток [Електронний ресурс] // United Nations iLibrary. – Режим доступу: <https://www.un-ilibrary.org> (дата звернення: 30.11.2025).
6. Сталий туризм [Електронний ресурс] // SD4UA – Платформа сталого розвитку України. – Режим доступу: <https://sd4ua.org> (дата звернення: 30.11.2025).
7. Sustainable Tourism [Електронний ресурс] // Upskill Study. – Режим доступу: <https://upskill.study/sustainable-tourism> (дата звернення: 30.11.2025).
8. Мельник Т. М. Сталий розвиток туризму: концептуальні підходи та інструменти реалізації // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. – 2021. – № 4. – С. 112–119.
9. Романов М. С. Удосконалення екологічного менеджменту в закладах розміщення // Бізнес Інформ. – 2020. – № 9. – С. 145–150.

10. Ільєнко С. В. Концепція сталого управління готельними підприємствами // Інфраструктура ринку. – 2019. – № 30. – С. 218–223.
11. Чернишова Л. М. Екологічна модернізація готельного бізнесу в Україні // Економіка і держава. – 2022. – № 3. – С. 89–93.
12. Лейн Б. Сталий туризм: історичний та концептуальний огляд // Журнал сталого туризму. – 1994. – Т. 2(1). – С. 1–8.
13. Батлер Р. Концепція циклу еволюції туристичної зони // Канадський географ. – 1980. – Т. 24(1). – С. 5–12.
14. Хантер К. Сталий туризм та туристичний екологічний слід // Навколишнє середовище, розвиток та сталий розвиток. – 2002. – Т. 4. – С. 7–20.
15. Вівер Д. Сталий туризм: теорія та практика. – Оксфорд: Elsevier, 2006. – 260 с.
16. Global Sustainable Tourism Council. GSTC Criteria for Hotels [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gstcouncil.org/gstc-criteria> (дата звернення: 30.11.2025).
17. United Nations Environment Programme (UNEP). Making Tourism More Sustainable: A Guide for Policy Makers [Електронний ресурс]. – Nairobi: UNEP, 2005. – Режим доступу: <https://www.unep.org/resources/report/making-tourism-more-sustainable-guide-policy-makers> (дата звернення: 15.11.2025).
18. Green Key Global. Green Key Eco-Label for Hotels, Hostels and Campsites [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.greenkey.global> (дата звернення: 15.11.2025).
19. Hostelling International. HI-Q&S Sustainability Certification System [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hihostels.com/sustainability> (дата звернення: 15.11.2025).
20. ECOCAMPING. Sustainable Camping Management Programme [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ecocamping.net> (дата звернення: 15.11.2025).

21. EU Ecolabel. Tourist Accommodation Criteria [Електронний ресурс]. – European Commission. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel> (дата звернення: 15.11.2025).

22. Travelife for Accommodation. Sustainability Certification for Hotels [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.travelife.info> (дата звернення: 15.11.2025).

23. Hostelling International. Sustainability Charter for Hostels [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hihostels.com/about/sustainability> (дата звернення: 15.11.2025).

24. ECOCAMPING e.V. Environmental Guidelines for Sustainable Campsites [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ecocamping.net/english> (дата звернення: 18.11.2025).

25. Мілашовська О. І., Нагорняк Г. С., Олексин І. І. Інноваційний розвиток готельного господарства: теоретичні засади, практика, проблеми: монографія. Ужгород: Вид-во ФОП Сабов А. М., 2020. 210 с.

26. Міністерство оборони України. URL: <https://www.mil.gov.ua> (дата звернення: 19.10.2024). – Назва з екрана.

27. Нездоймінов С. Г., Бедрадіна Г. К. Готельно-ресторанний та туристичний бізнес регіону в умовах війни. Український журнал прикладної економіки. 2022. Том 7. № 2. С. 138–146.

28. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 12.11.2025). – Назва з екрана.

29. Ніколайчук О. А., Євтушенко О. В., Сіренко К. Ю. Роль готельного господарства у розвитку туризму: сучасні світові тенденції. Інфраструктура ринку. 2021. № 53. С. 7–13.

30. Нікольчук Ю. М. Готельно-ресторанний бізнес: сучасний стан, фінансове забезпечення, інвестиційна привабливість та перспективи подальшого розвитку в Україні. Бізнес Інформ. 2020. № 5. С. 218–226.

31. Оболенцева Л. В. Маркетинг готельного і ресторанного господарства: навч. посібник. Х.: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2021. 184 с.

32. Опанащук Ю. Я. Індустрія гостинності в контексті проведення UEFA EURO 2012. Прикарпатський вісник НТШ. Серія «Туризм». 2010. № 1. С. 57-63.

33. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 19.11.2024).

34. Про туризм: Закон України від 15.09.95 р. № 325/95-ВР. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text>. (дата звернення: 09.11.2024). – Назва з екрана.

35. Світовий атлас даних. Україна. Туризм. URL: <https://knoema.ru/atlas/Україна/topics/Туризм> (дата звернення: 09.11.2024). – Назва з екрана.

36. Указ Президента України №68/2022 «Про введення воєнного стану в Україні». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/682022-41397> (дата звернення: 09.11.2024). – Назва з екрана.

37. Volodko O. Development of tourism and hotel-restaurant industry in conditions of martial law in Ukraine / Volodko O., Kushch L., Dudnyk S., Kamrov N. //Науково-практичний журнал: Інвестиції: практика та досвід. - Київ: ТКД «Центр», 2023. - №6. -С.122-130. - (Economy).

38. Володько О.В. Готельно-ресторанний бізнес у воєнний час: поточний стан та глобальні тенденції/Володько О.В., Рогова Н.В., Куш Л.І., Дудник С.О.//Міжнародний науковий журнал: Грааль науки - Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2023. - №26. - С.42-45.

39. Шимкова В. Є. Формування конкурентоспроможності підприємств готельного бізнесу в Україні: дис.... канд. екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2021. 321

40. Теплюк М. А. Підвищення ефективності діяльності підприємства шляхом використання альтернативних джерел енергії [Електронний ресурс] / М. А. Теплюк, С. Г. Пузько // Бізнес-навігатор. – Херсон, 2019. – Вип. 6. – С. 135–140. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_6_26 (дата звернення: 19.11.2025).

41. Ferreira S., Pereira O., Simoes C. Environmental Sustainability in the Hotel Industry: A Perspective from Eco Hotel Managers in Portugal // International Journal of Marketing Communication and New Media. 2021. P. 150- 170. URL: <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGlkPcpjCmTfkLNbMKkfXgPqNnC?projector=1&messagePartId=0.2> (дата звернення: 11.11.2025)

42. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків. колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, 2020. 232 с.

43. Маслак О.О. Оцінювання інноваційності технологічних процесів підприємств та визначення їх економічної ефективності. *Науковий вісник НЛТУ України: Збірник науково-технічних праць*. Львів : НЛТУ України, 2021. Вип. 18.5. С. 266-270.

44. European Commission, Eurostat [Електронний ресурс] / Panorama on tourism. Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> (дата звернення: 09.12.2025). – Назва з екрана.

45. European Travel Monitor [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ipkinternational.com/en/business-sectors/world-european-travelmonitor-data/>(дата звернення: 09.12.2025). – Назва з екрана.

46. TUI AG (Touristik Union International) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.tui-group.com/en> (дата звернення: 09.12.2025). – Назва з екрана.

47. Renewable Energy Hub [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.renewableenergyhub.com.au/> (дата звернення: 22.04.2024). – Назва з екрана.

48. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: www.unwto.org (дата звернення: 09.12.2025).

49. Офіційний сайт Booking.com . [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.booking.com/>.

50. Про туризм : [Закон України : прийнятий ВРУ 18 лист. 2003 р. № 1281-IV] // Відомості ВРУ від 01.08.1995. № 31. Ст. 241.

51. Про стандартизацію : [Закон України: прийнятий 05.06.2014 № 1315-18] // Відомості ВРУ. 2014. № 18. Ст. 1058 // Поточна редакція від 10.02.2016, підстава 124-19.

52. Ілляшенко С. М. Управління інноваційною діяльністю. Основи інноваційного менеджменту: класифікації інновацій [Електронний ресурс] / Університетська книга. Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/73253/investuvannya/klasifikatsiyi_innovatsiy (дата звернення: 09.12.2025). – Назва з екрана.

53. TUI AG (Touristik Union International) [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.tui-group.com/en> (дата звернення: 09.12.2025). – Назва з екрана.

54. Володько О.В., Безотосний В. О., Тарасюк Б. А., Екологічна безпечність сонячних електростанцій/ Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLV Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2021 рік (м. Полтава, 13-14 квітня 2022 р.). - Полтава : ПУЕТ, 2022. - Ч. 2. С. 193-194.

55. Rogova Natalia, Volodko Olga, Bychkov Yaroslav. Current state and prospects of personnel management at hotel enterprises of Ukraine. Матеріали II

Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції в бізнесі та менеджменті: теорія і практика»: 3б. тез доповідей. Одеса: ОНМУ, 2022. - С.174-175. ISBN 978-966-7716-90-5.

56. Volodko O. V., Lutchenko Yu. M. Ways of improving the marketing policy of hotel enterprises in the post-war period of management: The 10th International scientific and practical conference «*Modern problems of science, education and society*» (Kyiv, December 4-6, 2023) SPC «Sci-conf.com.ua», Kyiv, 2023. - P. 1606-1611.

57. Н.В. Переверзєв, О.В. Володько «Технологічні та інноваційні рішення для будівництва бюджетних засобів розміщення в Україні». *Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті* : тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науководослідних робіт студентів за 2024 рік (м. Полтава, 10 квітня 2025 р.). – Полтава : ПУЕТ. С.498-450.

58. І.І. Чепурко, О.В. Володько «Перспективні шляхи повоєнного відновлення готельного бізнесу Харківського регіону». *Актуальні питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті* : тези доповідей XLVIII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науководослідних робіт студентів за 2024 рік (м. Полтава, 10 квітня 2025 р.). – Полтава : ПУЕТ. С.526-527.